

+

Homilie op 20-11-2022, Hoogfeest van Christus Koning, Jaar C.

Dierbaren,

Vandaag vieren wij Christus als Koning. Ja, Koning was Hij! De Psalmist had het al voorgezegd: *“Alle heersers brengen Hem hulde; alle volken zijn Hem onderhorig”* (Ps 72,11). Dat woord ging al in vervulling bij de aanbidding door de drie wijzen, aan het begin van Jezus’ leven op aarde (vgl. Mt 2,1-12). Maar helemaal aan het eind daarvan keert dit thema terug, heel uitdrukkelijk. Op Pilatus’ vraag: *“Gij zijt dus toch koning?”* geeft Jezus ten antwoord: *“Ja, Koning ben Ik”* (Joh 18,37). Maar wat voor een Koning? Jezus had het vlak daarvoor gezegd: *“Mijn koningschap is niet van deze wereld”* (Joh 18,36). Dat maakt het er voor ons niet gemakkelijker op. Wij kennen een aantal koningen, uit heden en verleden, maar dat zijn koningen van deze wereld. En Jezus’ koningschap *“is niet van deze wereld”*.

We zien dat misschien het mooist uitgedrukt in het evangelie van vandaag. Jezus, met zijn gegeselde, bespote, bespuwde, totaal uitgeputte, van zijn kleed ontdane lichaam, aan het kruis genageld, gekroond, ja, maar met doornen, en boven zijn hoofd dat opschrift: *“Dit is de Koning der Joden”* (Lc 23,38). Jezus in zijn staat van uiterste ontluistering. *“Mijn koningschap is niet van deze wereld”*. En toch: *“Koning ben Ik”*. Jezus is werkelijk Koning; meer nog: Hij is de enige die ten volle Koning is. Zó soeverein is geen enkele andere koning ooit geweest, en zal er ook nooit een zijn. Zóiets gezagvol zeggen wat Jezus vandaag in het evangelie zegt, kan niemand anders: *“Voorwaar, Ik zeg u: vandaag nog zult gij met Mij zijn in het paradijs”* (Lc 23,43). Vandaag nog. Zonder loutering van ik-weet-niet-hoelang in het vagevuur. Zelfs na dit misdadigersleven. Hoe is dat mogelijk, vragen we ons misschien af.

Er is iets gebeurd in het hart van de goede moordenaar. Misschien was het daar al wat eerder voorbereid, maar het wordt pas waarneembaar op het allerlaatst van zijn leven, als hij daar hangt aan zijn kruis, naast Jezus. Wat was het, dat hem de ongehoorde moed gaf, om zijn spottende collega aan de andere kant van Jezus openlijk af te straffen? *“Hebt zelfs gij geen vrees voor God, terwijl ge toch hetzelfde vonnis ondergaat (Lc 23,40)?”* Jij ondergaat hetzelfde vonnis als Jezus, die waarlijk mens en waarlijk God is; jij voelt aan den lijve wat Hij ook voelt, alleen nog lang niet zo diep, omdat wij enkel maar gewone mensen zijn, en niettemin doe je mee met heel die menigte die staat te spotten en te schim-

pen? *“En wij”*, zo gaat de goede moordenaar verder, *“ondergaan dat vonnis terecht, want wij krijgen wat wij door onze daden verdiend hebben”*. Het is de erkenning, openlijk, nederig en zó berouwvol, van eigen schuld, van eigen grote schuld. En dan tenslotte: *“Maar Hij heeft niets verkeers gedaan”* (Lc 23,41). Wat een prachtig woord! De goede moordenaar is de enige die dit woord spreekt, dat een openlijke veroordeling inhoudt van allen die Jezus aan het kruis hebben gebracht. *“Het volk stond toe te kijken”* (Lc 23,35), vermeldde Lucas even eerder. Maar deze man, deze bekeerde misdadiger, durft op dit moment zijn mond open te doen, en uit te komen voor de waarheid: *“Hij heeft niets verkeers gedaan”*. Deze goede moordenaar lijdt niet alleen in zijn lichaam, maar precies door dat lichamelijke lijden wordt hij ook in het diepst van zijn geest, van zijn hart, getroffen door het oneindige onrecht dat Jezus hier treft. Hij lijdt mee met Jezus, deze oneindig grote Koning, die hier publiekelijk, door de officiële overheidspersonen, verguisd en gedood wordt.

Maar daarmee houdt het evangelie niet op. Deze dappere man, die zó zijn mond open durft te doen, heeft ook hoop. Deze schuldbewuste misdadiger beseft, dat het onnoemelijke lijden van de Koning die naast hem hangt, niet voor niets kan zijn. Dat de Mensenzoon gekomen is *“om zijn leven te geven als losprijs voor velen”* (Mt 20,28), ook voor hemzelf, misdadiger als hij geweest was. En hij durft opnieuw zijn mond open te doen, hij durft in een volledig realisme over zijn voorbije, verschrikkelijke leven heen te kijken, en zich dan met een grenzeloos vertrouwen tot zijn grote Koning te richten, die zo dichtbij naast hem hangt. En hij zegt: *“Jezus, denk aan mij wanneer Gij in uw Koninkrijk gekomen zijt”* (Lc 23,42).

Dierbaren, kunt u een beetje invoelen, met welk een diepe vreugde Jezus zijn soevereine antwoord gegeven moet hebben? Als er al vreugde is bij de engelen van God over één zondaar die zich bekeert (vgl. Lc 15,10), hoeveel te meer dan bij de Koning van de engelen? *“Voorwaar, Ik zeg u: vandaag nog zult gij met Mij zijn in het paradijs”* (Lc 23,43).

Mogen wij ons allen vandaag met hetzelfde vertrouwen als de goede moordenaar – die nu in de heiligenkalender staat – tot onze Koning richten, en ook onze mond open durven te doen als Hij vandaag opnieuw bespot wordt. Dan zullen ook wij eens met Hem mogen zijn in het paradijs (vgl. ook Mt 10,32; Lc 12,8). Amen.